

ریسپریدون (Risperidone) و عوارض اکستراپیرامیدال

ریسپریدون یک داروی ضد جنون می باشد که از نظر شیمیایی به سایر فرآورده های این دسته دارویی شباهتی ندارد. مکانیسم دقیق اثرات ضد جنون ریسپریدون کاملاً مشخص نیست ولی به نظر می رسد که مانند کلوزاپین پیچیده تر از سایر داروهای ضد جنون است و ممکن است دارای اثرات آنتاگونیستی گیرنده های مرکزی سروتونرژیک (5HT2) و دوپامین (D2) باشد.

اگرچه به نظر می رسد که این دارو در دوزهای موثر درمانی عوارض اکستراپیرامیدال کمتری نسبت به سایر داروهای ضد جنون ایجاد می نماید ولی وقوع عوارض اکستراپیرامیدال با مصرف این دارو امکان پذیر است. عوارض اکستراپیرامیدال حداقل در یک مطالعه کارآزمایی بالینی با شیوع ۵٪ گزارش شده است این عوارض شامل ترمور، دیستونی، هایپوکینزی، Oculogyric Crisis، آتاکسی، abnormal gait، انقباضات غیر اداری عضلات، هیپورفلکسی، آکاتزی و سایر اختلالات اکستراپیرامیدال می باشد.

مطالعات نشان می دهند که شدت عوارض اکستراپیرامیدال ناشی از این دارو با افزایش مقدار مصرف به خصوص به بیش از 8mg/day افزایش می یابد. تجویز مقادیر مصرفی روزانه بیش از 6mg در دو دوز منقسم، در بهبودی علائم سایکوز تاثیر چندانی ندارد ولی موجب افزایش برخی عوارض ناشی از این دارو از جمله عوارض اکستراپیرامیدال می گردد.

به منظور بررسی میزان شیوع این عارضه در جمعیت کشور ما، از کلیه همکاران محترم درخواست می گردد در صورت مشاهده هر گونه عارضه ناشی از مصرف داروی ریسپریدون، فرم مخصوص گزارش عوارض داروها را تکمیل نموده به این مرکز ارسال فرمائید و یا با شماره تلفن ۶۴۰۴۲۲۳ تماس حاصل فرمایید.

- 1- American Society of Health- System Pharmacists (AHFS) Drug Information 2001
- 2- Micromedex 2001
- 3- British National Formulary (BNF) 37, March 99
- 4- WWW. mentalhealth. com
WWW. Nursespdr. com
- 5- The Annals of Pharmacotherapy. 2001. Vol 35. NO 12 pp:1517- 1522
- 6- Psychiatr Pol. 2001 Nov-Dec. 35 (6).pp:1033- 45
- 7- Eur J Clin Pharmacol 2001, Jul.57
- 8- Neurology 1999 Mar 10.52 (4): 782.5
- 9- Expert Opin Pharmacother 2000 Dec. 1(7) : 1441-53

مرکز ثبت و بررسی عوارض ناخواسته داروها

دفتر تحقیق و توسعه – معاونت غذا و دارو

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی